

ոք չեին զնալն: խափանեալ էին զԵրուսաղէմայ զնալ եւ ոչ ոք գիտէր զԵրուսաղէմ՝ թի ո՛ւր իցէ, այլ ի ծագ աշխարհի կարծեին, որպէս մեք ի մերում ժամանակի մանկութեանն զոք ոչ տեսաք զնացող յԵրուսաղէմ . . . : Եւ յԵրուսաղէմ կայր ի սագնապի ի մեջ անհուն եւ անվճար պարտուցն:» (Ժաճ. Ժ. Գ. Գ. 322-324):

Այս դժբախտ օրերուն Դարանազցիէն յետոյ 1608ին հոն գացած էր Բարսեղ վրդ. Բաղշեցի և հոն մնացեր էր մէկ տարի: Ան «իսիս կարի ստաւէ ինչ սակեր պարտուցն վճարուան եւ ցտեր եւ սագնապեր հանապազ» վասնզի «տեսեր զանկնայն տառապանք վանացն ի պարտուցն կողմանէն» (Նոյն էջ 324):

Այս վարդապետը «եղեալ զնաց մեծաւ հոգութեամբ ի յաշխարհ իւր ի Բաղշ, ի Վան եւ յՄսսան զաւառին, եւ . . . միաբանեալ ի հետ հեզահոցի Մարտիրոս վարդապետի մեծի, որ մակսնուն Արահու սառին, որ էր ի նոյն երկրէն Վանայ եւ էր սուաջնորդ մեծ եւ հոշակաւոր սուրբ ուխտին Վարագայ, եւ վարդապետին միաբանեալ ընդ Մարտիրոսին, որ եւ նա բարեկաւ էր Ս. Երուսաղէմայ եւ ցաւակից էր յոյժ: Երկոյսին միախոհ շինելով պաղատեալն առ Տիր օգնէր ինչ եւ զուր արկանէր ի սիրտ քրիստոնէիցն Հայոց: Եւ Մարտիրոսն անի ի Բարսեղն սասից քարոզի եւ